

KOMMISSIONENS DIREKTIV 2001/58/EF

af 27. juli 2001

om anden ændring af direktiv 91/155/EØF om fastsættelse af de nærmere bestemmelser for en særlig informationsordning vedrørende farlige præparater til gennemførelse af artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/45/EF og vedrørende farlige stoffer til gennemførelse af artikel 27 i Rådets direktiv 67/548/EØF (sikkerhedsdatablade)

(EØS-relevant tekst)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/45/EF af 31. maj 1999 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater ⁽¹⁾, særlig artikel 14,

under henvisning til Rådets direktiv 67/548/EØF af 27. juni 1967 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer ⁽²⁾, senest ændret ved Kommissionens direktiv 2000/33/EF ⁽³⁾, særlig artikel 27, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I artikel 14 i direktiv 1999/45/EF fastslås, at den, der er ansvarlig for markedsføringen af visse, nærmere angivne præparater, skal forelægge et sikkerhedsdatablad.
- (2) I artikel 27 i direktiv 67/548/EØF fastslås, at den, der er ansvarlig for markedsføringen af farlige stoffer, ligeledes skal forelægge et sikkerhedsdatablad.
- (3) Oplysningerne på sikkerhedsdatabladet er først og fremmest rettet til erhvervsmæssige brugere og skal gøre det muligt for disse at træffe de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af sundhed, sikkerhed og miljø på arbejdsstedet.
- (4) Sikkerhedsdatablade for farlige stoffer og visse præparater samt levering af sådanne sikkerhedsblade skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i Kommissionen direktiv 91/155/EØF ⁽⁴⁾, ændret ved direktiv 93/112/EF ⁽⁵⁾.
- (5) I artikel 14, stk. 2.1, litra b), i direktiv 1999/45/EF, indføres et krav om, at den, der er ansvarlig for markedsføringen af et præparat, på anmodning af en erhvervsmæssig bruger skal forelægge et sikkerhedsdatablad med forholdsmæssigt afpassede oplysninger for præparater, der ikke er klassificeret som farlige i medfør af artikel 5, 6 og 7 i direktiv 1999/45/EF, men som i koncentrationer, der hver for sig er ≥ 1 vægtprocent for ikke-gasformige præparater og $\geq 0,2$ volumenprocent

for gasformige præparater, indeholder mindst ét stof med sundheds- eller miljøskadelige virkninger eller ét stof, for hvilket der i medfør af Fællesskabets bestemmelser er fastsat grænseværdier for eksponering på arbejdsstedet.

- (6) Direktiv 1999/45/EF indfører endvidere et krav om, at præparater skal klassificeres og etiketteres i henhold til deres miljøvirkninger.
- (7) Direktiv 91/155/EØF må derfor inden den 30. juli 2002 ændres tilsvarende, som foreskrevet i artikel 14, stk. 2.3, i direktiv 1999/45/EF.
- (8) I artikel 4 i Rådets direktiv 98/24/EF af 7. april 1998 om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser (fjortende særdirektiv i henhold til direktiv 89/391/EØF, artikel 16, stk. 1) ⁽⁶⁾ fastsættes det, at arbejdsgiveren fastslår, om der findes nogle farlige kemiske agenser på arbejdspladsen, og at han vurderer de risici for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, der skyldes tilstedeværelsen af disse kemiske agenser, under hensyntagen til de oplysninger om sikkerhed og sundhed, der skal gives af leverandøren i sikkerhedsdatabladene; det er derfor hensigtsmæssigt at ændre bilaget til direktiv 91/155/EØF tilsvarende.
- (9) Fra nyere håndhævelsesforanstaltninger og undersøgelser i medlemsstaterne vides, at mange sikkerhedsdatablade er af ringe kvalitet og ikke giver brugeren tilstrækkelige oplysninger; én måde at forbedre sikkerhedsdatabladene på er at forbedre den vejledning, som gives til dem, som udarbejder sikkerhedsdatablade, og som er indeholdt i bilaget til direktiv 91/155/EØF; det er derfor hensigtsmæssigt at ændre bilaget til direktiv 91/155/EØF i henhold dertil; Kommissionen og medlemsstaterne vil undersøge andre måder, hvorpå man i fremtiden kan forbedre databladenes kvalitet.
- (10) De i dette direktiv fastsatte foranstaltninger er i overensstemmelse med udtalelsen fra det udvalg for tilpasning til den tekniske udvikling af direktiverne om fjernelse af tekniske hindringer for handelen med farlige stoffer og præparater, som er nedsat ved artikel 20 i direktiv 1999/45/EF —

⁽¹⁾ EFT L 200 af 30.7.1999, s. 1.

⁽²⁾ EFT 196 af 16.8.1967, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 136 af 8.6.2000, s. 90.

⁽⁴⁾ EFT L 76 af 22.3.1991, s. 35.

⁽⁵⁾ EFT L 314 af 16.12.1993, s. 38.

⁽⁶⁾ EFT L 131 af 5.5.1998, s. 11.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Direktiv 91/155/EØF ændres således:

1) Artikel 1, stk. 1, affattes således:

»1. a) Den ansvarlige for markedsføringen af et kemisk stof eller præparat, uanset om det er producenten, importøren eller leverandøren, skal forsyne modtageren, som er den erhvervsmæssige bruger heraf, med et sikkerhedsdatablad, som indeholder de i artikel 3 og i bilaget til dette direktiv omhandlede oplysninger, såfremt det pågældende stof eller præparat er klassificeret som farligt i henhold til direktiv 67/548/EØF eller Europa-Parlamentets og Rådet direktiv 1999/45/EF (*).

b) Den ansvarlige for markedsføringen af et præparat, uanset om det er producenten, importøren eller leverandøren, skal på anmodning af en erhvervsmæssig bruger forelægge et sikkerhedsdatablad med forholds-mæssigt afpassede oplysninger i henhold til artikel 3 og bilaget til dette direktiv, såfremt det pågældende præparat ikke er klassificeret som farligt i henhold til artikel 5, 6 og 7 i direktiv 1999/45/EF, men som i koncentrationer, der hver for sig er ≥ 1 vægtprocent for ikke-gasformige præparater og $\geq 0,2$ volumenprocent for gasformige præparater, indeholder mindst ét stof med sundheds- eller miljøskadelige virkninger eller ét stof, for hvilket der i medfør af Fællesskabets bestemmelser er fastsat grænseværdier for eksponering på arbejdsstedet.

(*) EFT L 200 af 30.7.1999, s. 1.«

2) Det i artikel 3 omhandlede bilag erstattes af bilaget til dette direktiv.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 30. juli 2002. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne anvender de i stk. 1 nævnte love og administrative bestemmelser:

a) på præparater, der ikke er omfattet af Rådets direktiv 91/414/EØF ⁽¹⁾ om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF ⁽²⁾ om markedsføring af biocidholdige produkter, fra den 30. juli 2002

b) og på præparater, der er omfattet af direktiv 91/414/EØF eller direktiv 98/8/EF, fra den 30. juli 2004.

3. Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. juli 2001.

På Kommissionens vegne

Erkki LIKANEN

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ EFT L 230 af 19.8.1991, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 123 af 24.4.1998, s. 1.

BILAG

»BILAG

RETNINGSLINJER FOR UDARBEJDELSE AF SIKKERHEDSDATABLADE

Formålet med dette bilag er at sikre en sådan sammenhæng og præcision i indholdet under de enkelte obligatoriske overskrifter, der er angivet i artikel 3, at de resulterende sikkerhedsdatablade gør det muligt for den erhvervsmæssige bruger at træffe de fornødne foranstaltninger med henblik på sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen samt miljøbeskyttelse.

Oplysningerne i sikkerhedsdatabladene skal opfylde forskrifterne i Rådets direktiv 98/24/EF⁽¹⁾ om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser. Specielt skal sikkerhedsdatabladet gøre det muligt for arbejdsgiveren at fastslå, om der findes farlige kemiske agenser på arbejdspladsen, og at vurdere eventuelle risici for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed i forbindelse med anvendelse af disse kemiske agenser.

Oplysningerne skal affattes klart og kortfattet. Sikkerhedsdatabladet skal udarbejdes af en kompetent person, som tager hensyn til brugernes særlige behov i det omfang, disse kendes. Det påhviler personer, som markedsfører kemiske stoffer, at drage omsorg for, at de pågældende kompetente personer har modtaget den nødvendige oplæring, herunder genopfriskningskurser.

For præparater, der ikke er klassificeret som farlige, men for hvilke der kræves et sikkerhedsdatablad efter artikel 14, stk. 2.1, litra b), i direktiv 1999/45/EF, gives forholdsmæssigt afpassede oplysninger under hver overskrift.

I betragtning af stoffernes og præparaternes mange egenskaber kan der i visse tilfælde være behov for yderligere oplysninger. Hvis oplysninger om visse egenskaber ikke er relevante eller som følge af tekniske forhold ikke kan gives, skal grundene hertil klart anføres under hver overskrift. Der skal gives oplysninger for hver farlig egenskab. Hvis det anføres, at en given risiko ikke gør sig gældende, skal der klart skelnes mellem de tilfælde, hvor der ikke står oplysninger til rådighed for den, der foretager klassificeringen, og hvor der foreligger negative forsøgsresultater.

Udstedelsesdatoen for sikkerhedsdatabladet anføres på første side.

Når et sikkerhedsdatablad er blevet ændret, skal modtageren gøres opmærksom på de pågældende ændringer.

Bemærkning

Der kræves tillige sikkerhedsdatablade for visse specielle stoffer og præparater (f.eks. metaller i fast form, legeringer, komprimerede gasser osv.), som er opført i kapitel 8 og 9 i bilag VI til direktiv 67/548/EØF, og for hvilke der er undtagelsesbestemmelser for etiketteringen.

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/PRÆPARATET OG AF VIRKSOMHEDEN**1.1. Identifikation af stoffet eller præparatet**

Den anvendte betegnelse for identifikationen skal være identisk med den, der er anført på emballagens etiket som fastlagt i bilag VI til direktiv 67/548/EØF.

Er der andre muligheder for identifikation, kan disse ligeledes anføres.

1.2. Anvendelse af stoffet eller præparatet

De påtænkte eller anbefalede anvendelser af stoffet eller præparatet anføres i det omfang, de kendes. Er der mange mulige anvendelser, anføres kun de vigtigste eller almindeligste anvendelser. Dette skal bestå i en kortfattet beskrivelse af stoffets faktiske funktion, f.eks. flammehæmmende middel, antioxidant osv.

1.3. Identifikation af virksomheden

Angiv navnet på den ansvarlige for markedsføring i Fællesskabet, det være sig producenten, importøren eller leverandøren. Der angives fuldstændig adresse og telefonnummer for denne ansvarlige.

Er den pågældende person ikke bosiddende i den medlemsstat, hvor stoffet eller præparatet markedsføres, angives om muligt fuldstændig adresse og telefonnummer på den person, som er ansvarlig i den pågældende medlemsstat.

⁽¹⁾ EFT L 131 af 5.5.1998, s. 11.

1.4. Nødtelefon

Ud over ovennævnte oplysninger angives nødtelefonnummer på virksomheden og/eller det relevante officielle rådgivende organ (som kan være det organ, der er ansvarligt for modtagelse af oplysninger om sundhedsmæssige virkninger, jf. artikel 17 i direktiv 1999/45/EF).

2. SAMMENSÆTNING/OPLYSNINGER OM INDHOLDSSTOFFER

Ved hjælp af oplysningerne skal modtageren hurtigt kunne fastslå, hvilke risici der er knyttet til præparatets indholdsstoffer. De farer, der er knyttet til selve præparatet, anføres under overskrift 3.

2.1. Det er ikke nødvendigt at angive fuldstændig deklaration (indholdsstoffernes art og koncentration), men en generel beskrivelse af indholdsstofferne og deres koncentration kan være nyttig.

2.2. For et præparat, der er klassificeret som farligt efter direktiv 1999/45/EF, skal følgende stoffer angives foruden deres koncentration eller koncentrationsområde:

- i) stoffer, som udgør en sundheds- eller miljørisiko ifølge direktiv 67/548/EØF, når de er til stede i koncentrationer, som mindst svarer til dem, der er fastsat i tabellen i artikel 3, stk. 3, i direktiv 1999/45/EF (medmindre lavere grænser er anført i bilag I til direktiv 67/548/EØF eller i bilag II, III eller V til direktiv 1999/45/EF)
- ii) samt stoffer, for hvilke der foreligger EF-grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering, og som ikke allerede er omfattet af nr. i).

2.3. For præparater, som ikke er klassificeret som farlige efter direktiv 1999/45/EF, skal følgende stoffer angives samt deres koncentration eller koncentrationsområde, når det enkelte stof findes i en koncentration på ≥ 1 vægtprocent for ikke gasformige præparater og $\geq 0,2$ volumenprocent for gasformige præparater:

- stoffer, som udgør en sundheds- eller miljørisiko ifølge direktiv 67/548/EØF (¹)
- samt stoffer, for hvilke der foreligger EF-grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering.

2.4. For ovennævnte stoffer anføres desuden klassificering (afledt enten af artikel 4, artikel 6, eller af bilag I til direktiv 67/548/EØF), dvs. de bogstavsymboler og R-sætninger, stoffet er tildelt efter den fysisk-kemiske, sundhedsmæssige og miljømæssige fare, det frembyder. R-sætningerne behøver ikke angives i deres fulde ordlyd: Her henvises til overskrift 16, hvor den fulde tekst til hver af de R-sætninger, som finder anvendelse, skal være angivet.

2.5. For ovennævnte stoffer angives navn og EINECS- eller ELINCS-nummer i overensstemmelse med direktiv 67/548/EØF. CAS-nummer og IUPAC-navn (hvis det findes) kan ligeledes være nyttige. For stoffer, som benævnes med et generisk navn i henhold til artikel 15 i direktiv 1999/45/EF eller fodnoten til punkt 2.3 i dette bilag, er det nøjagtige kemiske navn ikke nødvendigt.

2.6. Hvis det som anført i artikel 15 i direktiv 1999/45/EF eller fodnoten til punkt 2.3 i dette bilag er nødvendigt at hemmeligholde identiteten for nogle af stofferne, beskrives deres kemiske art således, at de kan håndteres forsvarligt. Der skal anvendes samme navn som det, der fremkommer ved anvendelsen af ovennævnte procedurer.

3. FAREIDENTIFIKATION

Her angives den klassifikation af stoffet eller præparatet, som fremkommer ved brug af klassificeringsreglerne i direktiv 67/548/EØF eller 1999/45/EF. Anfør kort og klart de farer, som stoffet eller præparatet frembyder for mennesker og miljø.

Der skal klart skelnes mellem præparater, der er klassificeret som farlige, og præparater, der ikke er klassificeret som farlige efter direktiv 1999/45/EF.

Beskriv de vigtigste fysisk-kemiske, sundhedsmæssige og miljømæssige skadevirkninger og symptomer, der kan opstå ved sådan brug og eventuel misbrug af stoffet eller præparatet, som med rimelighed kan forventes.

Det kan være nødvendigt at nævne sådanne andre farer — f.eks. støvafgivelse, kvælning og forfrysning foruden miljøvirkninger som farer for jordboende organismer osv. — som ikke fører til klassificering, men kan bidrage til den samlede fare ved stoffet.

Oplysningerne på etiketten skal anføres under overskrift 15.

⁽¹⁾ Kan den, der er ansvarlig for markedsføringen af præparatet, påvise, at angivelse på etiketten eller i sikkerhedsdatabladet af den kemiske identitet af et stof, der udelukkende er klassificeret som:

- lokalirriterende, med undtagelse af præparater, som er forsynet med risikosætning R 41, eller lokalirriterende i kombination med en eller flere af de øvrige i artikel 10, stk. 2.3.4, i direktiv 1999/45/EF nævnte egenskaber, eller
- sundhedsskadeligt eller sundhedsskadeligt i kombination med en eller flere af de i artikel 10, stk. 2.3.4, i direktiv 1999/45/EF nævnte egenskaber og udelukkende medfører umiddelbart dødelige virkninger

udgør en risiko for fortroligheden af oplysninger om hans intellektuelle ejendomsret, kan han i henhold til bestemmelserne i bilag VI, del B, til direktiv 1999/45/EF henvise til det pågældende stof enten ved en betegnelse, hvoraf de væsentligste funktionelle kemiske grupper fremgår, eller ved en alternativ betegnelse.

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

Beskriv førstehjælpsforanstaltningerne.

Angiv, om øjeblikkelig lægehjælp er påkrævet.

Oplysningerne om førstehjælp skal være kortfattede og letforståelige for den skadelidte, de omkringstående og dem, der yder førstehjælp. Symptomer og virkninger angives kortfattet. Af anvisningerne skal fremgå, hvad der skal gøres på stedet i tilfælde af et uheld, og om der kan forventes forsinkede virkninger efter eksponering.

Oplysningerne underinddeles under forskellige underoverskrifter efter eksponeringsvej, dvs. indånding, kontakt med hud og øjne samt indtagelse.

Anfør, hvorvidt lægehjælp er påkrævet eller tilrådes.

For visse stoffer eller præparater kan det være vigtigt at fremhæve, at der skal forefindes særlige midler til specifik og øjeblikkelig behandling på arbejdspladsen.

5. BRANDBEKÆMPELSE

Med henblik på bekæmpelse af brand opstået i eller nær det pågældende stofpræparat henvises til forskrifter for brandbekæmpelse ved at angive:

- egnede slukningsmidler,
- slukningsmidler, som af sikkerhedsgrunde ikke må anvendes
- særlige farer for eksponering hidrørende fra selve det pågældende stof/præparat, fra forbrændingsprodukter eller fra udviklede gasarter
- særlige personlige værnemidler, som skal bæres af brandmandskabet.

6. FORHOLDSREGLER OVERFOR UDSLIP VED UHELD

Alt efter pågældende stofpræparat kan det være nødvendigt at give oplysninger om:

- *Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer, således:*
fjernelse af antændelseskilder, tilstrækkelig ventilation/åndedrætsværn, kontrol med støv, forebyggelse af kontakt med hud og øjne
- *miljøbeskyttelsesforanstaltninger:*
undgåelse af udslip til afløb, overflade- og grundvand samt jord, eventuelt behov for alarmering af omgivelserne
- *metoder til oprensning, f.eks.:*
brug af absorberende middel (f.eks. sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, savsmuld...), begrænsning af gas-/røgd udvikling ved hjælp af vand, fortynding.

Tag endvidere stilling til nødvendigheden af anvisninger som: »brug aldrig ... neutraliseres med...«.

Bemærkning

Henvis eventuelt til punkt 8 og 13.

7. HÅNDBETING OG OPBEVARING

Bemærkning

Oplysningerne i dette afsnit skal vedrøre beskyttelse af sundhed, sikkerhed og miljø. Det skal bistå arbejdsgiveren med udformning af hensigtsmæssige arbejdsmetoder og organisatoriske foranstaltninger i henhold til artikel 5 i direktiv 98/24/EF.

7.1. Håndtering

Anfør forholdsregler for sikker håndtering, herunder anvisninger for tekniske foranstaltninger som indeslutning, proces og almen ventilation, forholdsregler til hindring af aerosol- og støvdannelse samt brand, og særlige miljøbeskyttelsesforanstaltninger (f.eks. brug af filtre eller scrubbere på udsugningen, anvendelse på inddæmmet areal, forskrifter for indsamling og bortskaffelse af udslip osv.) samt endvidere eventuelle specifikke forskrifter eller regler for det pågældende stofpræparat (f.eks. arbejds gange eller udstyr, som er forbudt eller anbefales), om muligt med kortfattet beskrivelse.

7.2. Opbevaring

Giv anvisninger for sikre opbevaringsbetingelser, som f.eks. særlig udførelse af lagerlokaler eller beholdere (herunder inddæmning og ventilation), uforenelige materialer, opbevaringsbetingelser (temperatur- og fugtighedsgrænser/-intervaller, lys, ædelgas osv.) særligt elektrisk udstyr og forebyggelse af statisk elektricitet.

Når det er relevant, gives information om mængdebegrænsning ved opbevaring. Der skal bl.a. gøres opmærksom på eventuelle særlige krav til de materialer, der anvendes som emballage/beholder for stoffet eller præparatet.

7.3. Specifik(ke) anvendelse(r)

For slutprodukter til nærmere bestemt(e) anvendelse(r) skal der være detaljerede, operationelle anbefalinger vedrørende de(n) påtænkte anvendelse(r). Om muligt henvises til godkendte retningslinjer for den pågældende branche eller sektor.

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

8.1. Grænseværdier for eksponering

Angiv de konkrete kontrolværdier, der aktuelt finder anvendelse, herunder grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering og/eller biologiske grænseværdier. Der anføres værdier for den medlemsstat, hvor stoffet eller præparatet markedsføres. Der gives oplysninger om aktuelt anbefalede overvågningsmetoder.

For præparater er det nyttigt at angive værdier for de indholdsstoffer, som skal være opført på sikkerhedsdata-bladet i henhold til punkt 2.

8.2. Eksponeringskontrol

Her forstås ved eksponeringskontrol alle de beskyttelses- og forebyggelsesforanstaltninger, der skal træffes under brugen for at begrænse eksponering af arbejdstagere og miljø.

8.2.1. Foranstaltninger til kontrol af erhvervsmæssig eksponering

Disse oplysninger benyttes af arbejdsgiveren ved vurdering af risikoen for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed i forbindelse med det pågældende stof eller præparat i henhold til artikel 4 i direktiv 98/24/EF, hvori der kræves udformning af passende arbejdsprocesser og teknisk kontrol, brug af egnet udstyr og egnede materialer, brug af kollektive beskyttelsesforanstaltninger ved risikokilden og endelig brug af individuelle beskyttelsesforanstaltninger, herunder personlige værnemidler. Der skal derfor gives egnede og tilstrækkelige oplysninger om disse foranstaltninger, således at der kan foretages en behørig risikovurdering i henhold til artikel 4 i direktiv 98/24/EF. Oplysningerne skal supplere dem, som allerede er givet under punkt 7.1.

Er personlige værnemidler nødvendige, angives det i detaljer, hvilket udstyr, der kan yde tilstrækkelig og hensigtsmæssig beskyttelse. Der tages hensyn til Rådets direktiv 89/686/EØF ⁽¹⁾ og henvises til de pågældende CEN-standarder:

8.2.1.1. Åndedrætsværn

For farlige gasser, dampe eller støv angives hvilken type personlige værnemidler, der skal anvendes, som f.eks. luftforsynede åndedrætsværn, hensigtsmæssige masker og filtre.

8.2.1.2. Håndværn

Foreskriv klart, hvilken type handsker der skal benyttes ved håndtering af stoffet eller præparatet, herunder:

— materialets art

— handskematerialets gennembrudstid, sammenholdt med omfanget og varigheden af eksponeringen af huden.

Om nødvendigt anføres eventuelle supplerende midler til beskyttelse af hænderne.

⁽¹⁾ EFT L 399 af 30.12.1989, s. 18.

8.2.1.3. Øjenværn

Angiv, hvilken type øjenværn der kræves, f.eks. beskyttelsesbriller og ansigtsskærm.

8.2.1.4. Hudværn

Hvis andre dele af kroppen end hænderne skal beskyttes, anføres art og beskaffenhed af personlige værnemidler, f.eks. forklæde, støvler og beskyttelsesdragt. Om nødvendigt angives eventuelle supplerende foranstaltninger til beskyttelse af huden og særlige hygiejniske foranstaltninger.

8.2.2. Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Her gives de oplysninger, som arbejdsgiveren har brug for til opfyldelse af sine forpligtelser i henhold til fællesskabslovgivningen for miljøbeskyttelse.

9. FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

For at der kan træffes behørig kontrolforanstaltninger, gives alle relevante oplysninger om stoffet eller præparatet, navnlig oplysningerne under punkt 9.2.

9.1. **Generel information***Udseende*

Angiv tilstandsform (fast, flydende, gas) og farve af stoffet eller præparatet ved levering.

Lugt

Hvis stoffet har en lugt, gives en kort beskrivelse af denne.

9.2. **Vigtige oplysninger om sundhed, sikkerhed og miljø***pH*

Anfør pH-værdien af stoffet eller præparatet som det leveres, eller af en vandig opløsning; i sidstnævnte tilfælde angives koncentrationen.

*Kogepunkt/kogepunktsinterval:**Flammepunkt:**Antændelighed (fast stof, gas):**Eksplorative egenskaber:**Oxiderende egenskaber:**Damptryk:**Relativ massefylde:**Opløselighed:*

— Vandopløselighed:

— Fedtopløselighed (opløsningsmiddel — olie skal angives):

*Fordelingskoefficient: n-octano/vand:**Viskositet:**Dampmassefylde:**Fordampningshastighed:*9.3. **Andre oplysninger**

Anfør andre vigtige sikkerhedsparametre som blandbarhed, ledningsevne, smeltepunkt/smeltepunktsinterval, gasgruppe (nyttigt med henblik på Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF⁽¹⁾), selvantændelsestemperatur osv.

⁽¹⁾ EFT L 100 af 19.4.1994, s. 1.

Bemærkning 1

Ovennævnte egenskaber bør bestemmes efter forskrifterne i bilag V, del A, til direktiv 67/548/EØF eller med en tilsvarende anden metode.

Bemærkning 2

For præparater skal oplysningerne normalt gives for selve præparatet. Når en given risiko angives ikke at være til stede, skal der dog klart skelnes mellem de tilfælde, hvor den, der foretager klassificeringen, ingen oplysninger har, og hvor der foreligger negative forsøgsresultater. Anses det for nødvendigt at give oplysninger om egenskaberne af de enkelte indholdsstoffer, bedes det tydeligt angivet, hvad disse data henviser til.

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Angiv stoffets eller præparatets stabilitet og muligheden for opståen af farlige reaktioner under visse anvendelsesforhold og ved frigivelse til omgivelserne.

10.1. Forhold som skal undgås

Anfør forhold som f.eks. temperatur-, tryk-, lys- og stødpåvirkning, der kan fremkalde farlige reaktioner, og giv om muligt en kort beskrivelse.

10.2. Materialer som skal undgås

Anfør materialer som f.eks. vand, luft, syrer, baser, oxidationsmidler eller eventuelle andre, nærmere angivne stoffer, der kan fremkalde farlige reaktioner, og giv om muligt en kort beskrivelse.

10.3. Farlige nedbrydningsprodukter

Anfør hvilke farlige stoffer, der dannes i farlige mængder ved nedbrydning.

Bemærk

Dette skal specifikt omhandle følgende:

- nødvendighed af og tilstedeværelse af stabilisatorer
- mulighed for farlige eksoterme reaktioner
- eventuel sikkerhedsmæssig betydning af ændringer i stoffets eller præparatets fysiske udseende
- eventuelle farlige nedbrydningsprodukter, som dannes ved kontakt med vand
- mulighed for nedbrydning til ustabile produkter.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

Dette afsnit omhandler behovet for en kortfattet, men fuldstændig og forståelig beskrivelse af de forskellige toksikologiske (sundhedsmæssige) virkninger, som kan opstå, hvis brugeren kommer i kontakt med stoffet eller præparatet.

Angiv sundhedsfarlige virkninger af eksponering for stoffet eller præparatet, baseret på både erfaring og konklusioner fra videnskabelige forsøg. Beskrivelsen skal indeholde oplysninger om de forskellige eksponeringsveje (indånding, indtagelse, kontakt med hud og øjne), samt en beskrivelse af de symptomer, der er knyttet til de fysiske, kemiske og toksikologiske karakteristika.

Endvidere skal beskrivelsen indeholde oplysninger om kendte, forsinkede eller øjeblikkelige virkninger samt kroniske virkninger af langtids- og korttids eksponering som f.eks. sensibilisering, sløvende virkning, carcinogenitet, mutagenitet og reproduktionstoksicitet (udviklingstoksicitet og fertilitet).

Idet der tages hensyn til de oplysninger, der allerede er givet under overskrift 2, »Sammensætning/oplysninger om bestanddele«, kan det være nødvendigt at henvise til specifikke sundhedsvirkninger af visse indholdsstoffer i præparatet.

12. MILJØOPLYSNINGER

Der gives oplysninger om stoffets eller præparatets mulige virkninger, reaktioner og skæbne luft, vand og/eller jord. Anfør eventuelle relevante forsøgsdata (f.eks. LC50 fisk \leq 1 mg/l).

Beskriv de vigtigste karakteristika, som kan forventes at påvirke miljøet som følge af stoffe eller præparatets art og forventede anvendelsesmåder. Tilsvarende oplysninger gives fi farlige stoffer, som dannes ved nedbrydning af stofferne eller præparaterne. Dette kan bestå følgende:

12.1. Økotoxicitet

Skal indbefatte foreliggende relevante data om akut og kronisk akvatisk toksicitet i fisk, dafnier, alger og andre vandplanter. Derudover angives eventuelle foreliggende toksicitetsdata for mikroskopiske og makroskopiske organismer i jord samt andre miljørelevante organismer som fugle, bier og planter. Hvis stoffet eller præparatet virker hæmmende på mikroorganismers aktivitet, skal den mulige virkning på spildevandsbehandlingsanlæg omtales.

12.2. Mobilitet

Muligheden for at stoffet eller de pågældende indholdsstoffer i et præparats ⁽¹⁾ ved udslip i miljøet kan transporteres til grundvandet eller langt fra udslipsstedet.

De relevante data kan eventuelt bestå af:

- kendt eller forventet spredning i miljømedierne
- overfladespænding
- adsorption/desorption.

Vedrørende øvrige fysisk-kemiske egenskaber henvises til punkt 9.

12.3. Persistens og nedbrydelighed

Muligheden for at stoffet eller de pågældende indholdsstoffer i et præparats ⁽¹⁾ nedbrydes i de pågældende miljømedier, enten gennem biologisk nedbrydning eller andre processer som oxidation eller hydrolyse. Halveringstider for nedbrydning skal angives, hvis de foreligger. Potentialet af stoffet eller af de pågældende indholdsstoffer i præparatet ⁽¹⁾ for nedbrydning i spildevandsbehandlingsanlæg skal ligeledes angives.

12.4. Bioakkumulationspotentiale

Muligheden for at stoffet eller de pågældende indholdsstoffer i et præparat ⁽¹⁾ akkumuleres i flora og fauna, med angivelse af octanol/vand fordelingskoefficient (K_{ow}) og biokoncentreringsfaktor (BCF), hvis de foreligger.

12.5. Andre negative virkninger

Eventuelle andre negative miljøvirkninger medtages, f.eks. mulighed for ozonnedbrydning, for fotokemisk ozondannelse og/eller for global opvarmning.

Bemærkninger

Sørg for, at miljørelevante oplysninger gives under andre overskrifter i sikkerhedsdatabladet, navnlig anvisninger for kontrolleret udledning, foranstaltninger ved utilsigtet udslip samt foranstaltninger ved transport og bortskaffelse under punkt 6, 7, 13, 14 og 15.

⁽¹⁾ Disse oplysninger kan ikke gives for præparatet, da de er stofspecifikke. Når sådanne oplysninger foreligger og er hensigtsmæssige, skal de derfor gives for hvert af de af præparatets indholdsstoffer, som skal være opført i sikkerhedsdatabladet i henhold til reglerne under overskrift 2 i dette bilag.

13. BORTSKAFFELSE

Hvis bortskaffelse af det pågældende stof eller præparat (som overskud eller affald fra påregnelig brug) udgør en fare, gives en beskrivelse af sådanne rester og oplysninger om sikker håndtering.

Foreskriv passende metoder til bortskaffelse af både stoffet eller præparatet og eventuel forurenede emballage (forbrænding, genbrug, deponering osv.).

Bemærkning

Der henvises til eventuelle relevante fællesskabsforskrifter vedrørende affald. I mangel heraf er det hensigtsmæssigt at henlede brugerens opmærksomhed på, at der kan gælde nationale eller regionale bestemmelser.

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

Anfør særlige forholdsregler, som brugeren skal være bekendt med eller overholde i forbindelse med transport eller befordring enten inden for eller uden for virksomhedens område.

Når det er relevant, oplyses transportklassifikation for hvert af regulativerne for de forskellige transportformer: IMDG (skib), ADR (vej, Rådets direktiv 94/55/EF ⁽¹⁾), RID (bane, Rådets direktiv 96/49/EF ⁽²⁾), ICAO/IATA (luft). Dette kan (bl.a.) omfatte:

- UN-nummer
- klasse
- betegnelse på forsendelsen
- emballagegruppe
- marin forureningsfaktor
- andre relevante oplysninger.

15. OPLYSNINGER OM REGULERING

Anfør de oplysninger vedrørende sundhed, sikkerhed og miljø, som er påført etiketten i henhold til direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF.

Er stoffet eller præparatet omfattet af særlige fællesskabsbestemmelser vedrørende beskyttelse af personer og miljø (f.eks. begrænsninger i markedsføring og anvendelse som fastlagt i Rådets direktiv 76/769/EØF ⁽³⁾), skal disse så vidt muligt anføres.

I sikkerhedsdatabladet angives desuden de nationale lovbestemmelser til gennemførelse af disse foranstaltninger samt eventuelle andre relevante nationale foranstaltninger.

16. ANDRE OPLYSNINGER

Angiv eventuelle andre oplysninger, som leverandøren anser for at have betydning for brugerens sundhed og sikkerhed og for beskyttelsen af miljøet, som f.eks.:

- liste over relevante R-sætninger. Udskriv den fulde ordlyd af eventuelle R-sætninger angivet under sikkerhedsdatabladets punkt 2 og 3
- anbefalinger vedrørende oplæring
- anbefalede indskrænkninger i benyttelsen (f.eks. ikke-lovbefalede anbefalinger fra leverandøren)
- yderligere oplysninger (skriftlige referencer og/eller tekniske kontaktorganer)
- kilder til de vigtigste data anvendt ved udarbejdelsen af sikkerhedsdatabladet
- for reviderede sikkerhedsdatablade, tydelig angivelse af, hvilke oplysninger der er tilføjet, slettet eller revideret (medmindre dette er angivet andetsteds).«

⁽¹⁾ EFT L 319 af 12.12.1994, s. 7.

⁽²⁾ EFT L 235 af 17.9.1996, s. 25.

⁽³⁾ EFT L 262 af 27.9.1976, s. 201.